

MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Názov materiálu	Memorandum o porozumení UNICEF
Predkladá	Ing. Jaroslav Polaček, primátor mesta Košice
Spracovateľ	JUDr. Roman Dohovič, splnomocnenec mesta Košice pre humanitárnu pomoc utečencom z Ukrajiny
Dátum zasadnutia	14.03.2023
Číslo spisu	MK/A/2023/10097
Uznesenie	MZ MR

Návrh na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach podľa § 11 ods. 4 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 3 písm. h) zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov:

s c h v a ľ u j e

Memorandum o porozumení podľa predloženého návrhu.

Dôvodová správa

Predmetom predloženého materiálu je návrh MEMORANDA O POROZUMENÍ uzavretý medzi Mestom Košice a The United Nations Children's Fund / Detským fondom Organizácie Spojených národov (UNICEF).

UNICEF je jednou z najvýznamnejších humanitárnych organizácií na svete, ktorá pomáha deťom v núdzi už od roku 1946. Pracuje vo viac ako 190 krajinách a teritóriách, na tých najťažšie dosiahnuteľných miestach. Jej primárnym cieľom je pomáhať prežiť deťom, ktoré sa ocitli v núdzi. Ochraňuje ich práva, zabezpečuje pre nich vodu, jedlo, strechu nad hlavou, lieky, vzdelanie a dáva im šancu, aby naplnili svoj potenciál.

Mesto Košice s touto organizáciou intenzívne spolupracuje od začiatku vojnového konfliktu. Na začiatku sa spolupráca týkala najmä výmeny a informácií a štatistických údajov o utečencoch, ktorí pred vojnou prichádzali do Košíc. Spolupráca sa výrazne zintenzívnila po otvorení takzvaného „BLUE DOT“ - Centra pre matky s deťmi, ktorého činnosť je integrovaná a úzko spojená s Centrom prvého kontaktu pre ukrajinských utečencov pri autobusovej stanici Košice.

Vzhľadom k tomu, že finančných prostriedkov na financovanie tejto utečeneckej krízy je čoraz menej a rovnako je čoraz menej aj rôznych sponzorských a charitatívnych darov, ponúknutá spolupráca s organizáciou UNICEF by umožnila pokračovať v už začatých aktivitách a pomohla by skvalitniť služby, ktoré sú mestom poskytované utečencom. Spolupráca otvára možnosti získania finančných prostriedkov na financovanie rôznych aktivít v oblasti pomoci utečencom, ale nielen tým. Pomoc od organizácie UNICEF sa dá aplikovať aj na ostatné ohrozené skupiny žijúce v meste Košice, a môže pomôcť lepšie pripraviť samosprávu na riešenie podobných situácií.

Pomoc sa môže týkať napríklad:

- plánovania a koordinácie
- budovania kapacít na úrovni samospráv
- vzdelávania
- sociálnych služieb a ochrany detí
- zdravia a zdravotnej starostlivosti
- sociálnej súdržnosti, integrácie, participácie v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít

Aktivity v oblasti integrácie môžu byť zamerané na mapovanie potrieb prístupu k službám, ako sú zdravotníctvo, vzdelávanie, sociálno-právna ochrana detí, identifikácia služieb, ktoré by mali byť posilnené v prípade krízovej situácie, koordinácia partnerov a aktérov na úrovni mesta, vypracovanie prípadne aktualizácia a následné schválenie programového dokumentu - plánu zameraného na integráciu a inklúziu utečencov, cudzincov (nielen z Ukrajiny, ale aj z iných krajín, ktorých počet sa v Košiciach neustále zvyšuje), ako aj ďalších zraniteľných skupín. Prostriedky sa môžu používať na vzdelávanie zamestnancov samosprávy, kontaktných osôb na magistráte, sociálnych pracovníkov, mládežníckych pracovníkov, mestských policajtov, vzdelávanie a podporu pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania, technickú asistenciu pri príprave na čerpanie EÚ fondov a ďalšie potreby samosprávy a jej partnerov.

V oblasti školstva to môže byť aj materiálna podpora škôl, školských zariadení, CVČ, posilnenie personálnych kapacít škôl a školských zariadení, preventívne programy a programy zamerané na podporu duševného zdravia, podpora začlenenia detí a mládeže do systému formálneho vzdelávania na Slovensku, podpora neformálneho vzdelávania a podobné aktivity.

V oblasti zdravia a zdravotnej starostlivosti je to zlepšenie prístupu k liečbe, vrátane liečby chorôb ako sú HIV/AIDS, tuberkulóza (testovanie, liečba), rozšírenie ambulantných zdravotníckych služieb pre ukrajinské deti, ženy, dospelých utečencov, zriadenie mobilných tímov na podporu služieb zdravotnej starostlivosti, vrátane očkovania utečencov a pod.

V sociálnych službách a službách ochrany detí je to zvýšenie kapacít sociálnych služieb pre deti a rodinu na lokálnej úrovni, napríklad takých ako terénna sociálna práca, komunitné centrá, nízkoprahové centrá, zavádzanie nových typov sociálnych služieb založených na potrebách ľudí z Ukrajiny a ďalších zraniteľných skupín, rozšírenie sociálnych služieb do ubytovacích zariadení, zvýšenie personálnych kapacít samospráv v rámci sociálnych odborov so špecifickým dôrazom na sociálno-právnu ochranu detí.

V oblasti sociálnej súdržnosti, integrácie, participácie, v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít to môže byť napríklad spolupráca samosprávy pri implementácii existujúcich programov UNICEF, podpora športových a kultúrnych spoločenských podujatí pre deti, pre mladých ľudí a dospelých s cieľom podporovať inklúziu menšín a zraniteľných skupín na lokálnej úrovni, vytvorenie / udržanie a posilnenie kontaktného bodu v rámci samosprávy pre cudzincov a utečencov, podpora jazykových kurzov, začlenenie mladých ľudí z Ukrajiny do mládežníckeho parlamentu a podpora sociálnej súdržnosti v meste.

Na otvorenie týchto možností je potrebné dodržanie určitého postupu, ktorý má niekoľko krokov. Prvým a kľúčovým je podpísanie Memoranda o spolupráci medzi UNICEF a mestom Košice. Následne sa vymedzia oblasti možnej alokácie zdrojov. Program je nastavovaný tak, že umožňuje poskytnutie finančných prostriedkov vopred (max. v celkovej sume 25 000 EUR), následne sa vytvorí spoločný pracovný plán s detailnými aktivitami, indikátormi, výstupmi a rozpočtom. Identifikujú sa partneri a spôsoby ich participácie a po schválení tohto plánu sa začne jeho samotná implementácia, ktorá je zatiaľ plánovaná do konca roka 2023.

Záver:

Keďže mesto Košice je partnerom ukrajinských miest Užhorod (máme podpísanú dohodu o spolupráci), Charkov (projektová spolupráca, pomoc pri riešení vojnovnej krízy), a vzhľadom na európsku prioritu podpory utečencov z Ukrajiny, odporúčame posunúť túto spoluprácu na vyššiu, účinnejšiu úroveň, čo nám navrhované Memorandum umožní.

Z vyššie uvedených dôvodov považujeme spoluprácu s organizáciou UNICEF v oblasti reakcie na naliehavé potreby detí a rodín utečencov v Slovenskej republike za mimoriadne dôležité a hodné podpory mesta, rešpektujúc aj skutočnosť, že táto spolupráca by doplnila aj našu existujúcu spoluprácu s mestami na Ukrajine. Významné praktické skúsenosti organizácie UNICEF v riešení humanitárnych kríz, v podpore utečencov, a v neposlednom rade v možnosti získavania fondov a grantov na dané účely by boli určite vkladom pre mesto Košice.

V Košiciach 1. 3. 2023

Spracoval: JUDr. Roman Dohovič

Príloha: MEMORANDUM O POROZUMENÍ medzi mestom Košice a organizáciou UNICEF

